

ENTREVISTA

El Panikkar teòleg

IGNASI MORETA

Raimon Panikkar va ser un cristià atípic. Fill de mare catalana i cristiana i de pare indi i hindú, amb 35 anys va viatjar a l'Índia per primer cop i va tornar «transformat». Es va confessar hindú i budista, però va remarcar que ho feia «sense haver deixat mai de ser cristià». Enguany se celebra l'Any Raimon Panikkar, en commemoració del centenari del seu naixement. Ignasi Moreta és comissari de l'Any Panikkar per encàrrec de la Generalitat de Catalunya.

Què va representar Panikkar des del punt de vista de la teologia?

Panikkar, inicialment, té una teologia molt influïda per l'escolàstica. De fet, sempre va estar molt marcat per la filosofia medieval. La seva proposta teològica passa per dessemititzar i deshel·lenitzar el cristianisme, com ell mateix va dir en una ocasió a Pau VI.

En què consisteix la teologia de les religions propugnada per ell?

Distingeix entre *religió* en singular i *religions* en plural. La *religió* en singular és l'obertura al misteri de la vida. Cadascuna de les *religions* en plural no és més que una encarnació cultural, condicionada, concreta, d'aquesta obertura existencial. El que fa Panikkar és alertar les religions del perill d'identificar-se amb la religió: cap de les religions no pot pretendre que monopolitza la religió.

Per què va ser un prevere diferent?

Panikkar no pot ser entès exclusivament en el marc de la tradició cristiana. Ell sempre remarcava que era sacerdot catòlic, però no un funcionari del Vaticà. De fet, ja des de l'ordenació l'any 1946 insistia que era sacerdot segons l'orde de Melquisedec, recordant que segons el Gènesi Melquisedec és el sacerdot pagà que beneeix Abraham. Això vol dir que el pare de la fe i un sacerdot pagà es reconeixen mútuament i que, per tant, el sacerdot cristià, hereu del sacerdot jueu, ho és també d'un sacerdot anterior al judaisme.

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Viure la fe, viure la festa

La família passa les vacances al poble de l'avi, a la casa on va néixer. Vila de poques cases; a l'estiu, quasi totes obertes i amb vida. A l'hivern, tot esdevé silenciós. L'església parroquial, al bell mig de les cases, està sempre neta i endreçada. Una família se'n fa càrrec i l'obre als esporàdics visitants. Ja ho feien els pares. Ara, de tant en tant, se sent cridòria infantil a la rectoria. El mossèn l'ha habilitat per fer-hi el casal d'estiu. Dos universitaris i una estudiant de batxillerat, els tres amb les arrels familiars al poble, fan de monitors d'una quinzena d'infants. El casal obre cada matí laborable des de les nou fins a la una. Dura dues setmanes i l'activitat forta és l'excursió dels dimecres. Avui els infants han sortit una mica esverats. A l'hora de dinar han explicat que, segons els han dit els monitors, el diumenge vinent se celebra el romiatge a l'ermita. Hi aniran de tots els pobles de la contrada a celebrar la festa de la Mare de Déu. Després de la missa hi haurà sardanes i jocs per als infants i, en acabat, dinar al bosquet veí. Exposat el programa, la pregunta és inevitable: Pares, nosaltres també hi anirem, oi?

Aquestes activitats populars són expressió de fe i de la seva celebració. Alhora estimulen la pregària, arrelen vivències en el cor, generen comunitat cristiana i són, també, riquesa cultural del Poble de Déu que es manifesta en l'acció, el cant, la música, la festa... que esdevenen, alhora, amarant tota la vida, aportació al diàleg cultural social en què es retroben els ciutadans en la seva diversitat de condició social, religiosa, econòmica, política, cultural..., diàleg que agermana i en què cadascú és convidat a ser-hi i a fer-hi la seva aportació. Els cristians hi tenim el nostre lloc. Ens hi hem de fer presents, plens de l'Esperit del Senyor. «Que puguin alegrar-se i fer-te festa tots els qui et cerquen; que els qui estimen la teva obra salvadora diguin sempre: "Déu és gran!"» (Sl 70,5).

La família esmentada no va faltar a l'aplec. A la missa, durant la pregària dels fidels, l'àvia pregava a la Mare de Déu, patrona de l'indret: «Maria, mare de Jesús i mare de tots, per tots us prego, sobretot pels més petits. Que arrelli en els seus cors l'amor a Jesús i el desig de seguir-lo i de portar-lo a tothom. Vetlla per la nostra família i per les de tots els qui ens hem aplegat aquí.»

HECHOS DE VIDA

Joven africano salva a un niño en París

Hace unas semanas, todas las televisiones del mundo dieron unas imágenes de un joven africano, de 22 años, Mamoudu Gassama, inmigrante de Mali en París. Escaló por el exterior del edificio hasta el cuarto piso.

Lo hizo tan rápido como si fuera un hombre araña. Llegó en unos 36 segundos donde estaba un niño, de unos 2-3 años, agarrado, colgado por la parte exterior de la barandilla del balcón que daba hacia el vacío de la calle a punto de precipitarse sobre el asfalto.

Había personas que miraban expectantes y acongojadas. El joven inmigrante cogió al niño por el brazo, lo levantó y lo dejó caer en el interior del balcón...

Se le llamó *ángel de la guarda*. Había salvado la vida de un niño y devolvía la felicidad a unos padres, familiares y amigos... No olvidemos que *ángel* significa *enviado*.

El presidente francés Macron, que estudió con los jesuitas, le impuso la Medalla de la Valentía, le otorgó la nacionalidad francesa y le ofreció un puesto de trabajo en el cuerpo de bomberos de París.

P. Claudel: «No hay más que una cosa necesaria: las personas a las que somos necesarios.»

Mn. Josep M. Alimbau Argila
Medalla de Plata del Instituto de Teología Espiritual por sus más de 50 años en el Full Dominical y en Ràdio Barcelona (SER)

Lectures de la missa diària i santoral

13. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Ez 1,2-5.24-2,1a / Sl 148 / Mt 17,22-27]. Sant Poncià, papa (230-235), exiliat a Sardenya amb sant Hipòlit, prev., considerats mrs. Sant Cassià, mestre mr. a Imola (s. III); santa Concòrdia, mr.; santa Aurora, vg. i mr.; santa Centola, vg. i mr. Beat Josep Tàpies i companys, prev. mr., del bisbat d'Urgell. Màrtirs clarencians de Barbastre (1936).

14. ■ Dimarts [Ez 2,8-3,4 / Sl 118 / Mt 18,1-5.10.12-14]. Sant Maximilià-Maria Kolbe (1894-1941), prevere franciscà conventual i mr. a Auschwitz. Sant Eusebi, prev. romà (s. IV); santa Anastàsia, rel. viuda.

15. □ Dimecres [Ap 11,19a; 12,1.3-6a.10ab / Sl 44 / 1Co 15,20-26 / Lc 1,39-56]. Assumpció de la Mare de Déu (inicialment i a Orient: la Dormició). Sant Tarsici, acòlit mr.

16. ■ Dijous [Ez 12,1-12 / Sl 77 / Mt 18,21-19,1]. Sant Esteve d'Hongria (†1038), rei; sant Roc, de Montpeller, advocat de les malalties infeccioses; santa Serena, emperadriu; beat Joan de Santa Marta, prev. franciscà i mr. al Japó (1618), de Prades (Baix Camp).

17. ■ Divendres [Ez 16,1-15.60.63 / Sl: Is 12 / Mt 19,3-12]. Sant Jacint de Polònia, prev. dominicà; santa Beatriu de Silva, vg. franciscana, fund. Concepcionistes, a Toledo (1484); sant Eusebi, papa (grec, 309) i mr.; beat Bartolomé Laurel, rel. franciscà, de Mèxic, i mr. (1627) al Japó.

18. ■ Dissabte [Ez 18,1-10.13b.30-32 / Sl 50 / Mt 19,13-15]. Sant Agapit, noi mr. (275); santa Helena, emperadriu; beat Manés de Guzmán, prev. dominicà, germà de sant Domènec; sant Patrici, bisbe; beat Nicolau Factor, prev. franciscà, de València.

19. ■ Diumenge vinent, XX de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Pr 9,1-6 / Sl 33 / Ef 5,15-20 / Jn 6,51-58]. Mare de Déu de la Font de la Salut. Sant Joan Eudes (1601-1680), prev., fund. Eudistes. Sant Magí (s. III), mr., ermità a Bru-faganya (Conca de Barberà). Sant Lluís d'Anjou, bisbe de Tolosa (franciscà).

